

Konflikt i Europa berör snabbt Västkusten.

MARINA FÖRSVARET URHOLKAS

S k ö v d e (G-P) : Chefen för Västra militärområdet generallöjtnant Nils Personne och hans stab har kritiserat försvarsstaben för dess syn på försvaret av Västsverige och varnat för följderna av att alltför kraftigt försvaga de marina enheterna - flotta och kustartilleri,

- Vi anser att Västsverige kommer tidigare i blickpunkten vid en aggression i vår omvärld än vad försvarsstaben anser. Warszawapaktens och NATO:s strategi tyder på det, säger general Personne i en intervju med G-P. Därför tycker vi, att man skall prioritera krigsorganisationen här högre. Det vi behöver skall omsättas av en rätt avpassad fredsorganisation, där man så långt det går

tar vara på de mänskliga och materiella resurser som finns här.

Vi har en annorlunda syn på de luftoperativa möjligheterna över och utanför Västkusten än försvarsstaben, berättar Nils Personne. Kvantiteten eget flyg blir i framtiden förskräckande ringa. Även möjligheterna att leda strid blir på sikt otillfredsställande. Foto Jan Peter

1.

- Vi har studerat styrkeförhållandena och "hotbilden" mycket noga,

berättar Nils Personne, Warszawa-pakten och NATO är lika intressanta. Vi har arbetat länge för att söka vända på överbefälhavarens uppfattning om hotbilden söder om Dalälven.

- ÖB anser inte att de båda blocken ur nuvarande militärpolitiska läge kan starta ett krig, som omedelbart berör östersjöutloppen med omgivning. Det anser vi. Området - i vilket Västra militärområdet ingår med 80 procent av sin yta - kommer att vara i riskzonen i samma ögonblick, som t ex Nordkalotten berörs, d v s i början av en operation mot den skandinaviska halvön.

- Om en konflikt utbryter mellan stormakterna, är det Warszawa-paktens strävan att förbättra sin position västerut, för att med flyg och sjöstridskrafter kunna nå längre ut över Atlanten och över Nordsjön, Då blir Danmark och Sydnorge, som jag ser det, ett absolut intresseområde.

-- NATO å sin sida måste vidta försiktighetsåtgärder, vilka också kan beröra Västsverige tidigt. Vi skall komma ihåg att vi här har många attraktiva mål. Vi har basområden för flyg- och sjöstridskrafter, vi har bra hamnar, vi har goda förbindelser i nord-sydlig riktning och vi har naturligtvis en oerhörd mängd förnödenheter.

- - Varje skärpning av den politiska situationen i Europa, som eventuellt kan leda till en konflikt, måste inrikta stormakterna på Västkusten och inloppen till östersjön, anser militärbefälhavaren. Om konflikten utvecklas, är det ett livsvillkor för båda parterna, NATO och Warszawapakten, att behärska det här området. Då kommer Västsverige i blickpunkten.

General Personne delar inte försvarsstabens uppfattning att det är mera sannolikt att ett militärt hot växer upp snabbare mot Ostkusten än mot Västkusten.

Jag tycker inte att det är försvarligt att diskutera en avveckling av KA 4, innan det klart har visat att man sparar pengar på det, säger generallöjtnant Nils Personne. Men jag tror säkert att det i alla utredningar och undersökningar man gör är befogat att även plocka in förband som KA 4 och örlogsbasen. Foto: Jan Peter.

När vi förespråkar en omfördelning av resurserna för att fylla vissa som vi ser det nödvändiga behov i försvaret av Västkusten, så gör vi inte detta för att framhålla militärområdets betydelse i och för sig. Andra milon behöver också stridskrafter för att verka avhållande och avskräckande.

Sämre beredskap

Warszawa-pakten uppträder redan i dag väster om Skandinavien med

flyg och marina stridskrafter. NATO håller en hög beredskap i både Danmark och Norge, Hur påverkar detta beredskapen och den operativa planläggningen för det svenska Västkustförsvaret?

- Vi försöker hålla beredskap inom ramen för våra resurser, men med sjunkande kvantitet både sjöoperativt och luftoperativt måste naturligtvis vår beredskap minska efter hand, Den kommer att göra det under följande år.

- Vi har kontinuerlig beredskap i Västkustområdet, både med sjöstridskrafter och flyg. Jag kan inte avslöja omfattningen, men den är fn icke tillfredsställande och blir det inte på sikt heller.

- Talar vi om ren kuppberedskap behöver vi stöd i en fredsorganisation. I kustområdet täcks den upp av KA 4 och Örlogsbasen. De skall framför allt följa upp underrättelsesläget till sjöss och i luften.

- De skall också vara beredda att lägga ut mineringar och kunna rusta fartyg. De skall kunna sätta igång och öppna och stänga och bemanna alla våra spärrar och batterier. Ju starkare det här försvaret är, desto större möjligheter har vi att hålla den här delen av landet utanför konflikter,

- En angripare är särskilt sårbar i invasionsögonblicket på havet och i själva kustzonen. Vi måste ha utgångsgrupperat marina stridskrafter, som kan verka där.

Stora oljelager

Västra militärområdet är en av Sveriges viktigaste industriregioner. Det ekonomiska försvaret har stora beredskapslager bl a i Göteborgstrakten. Vilken roll kan det militära försvaret fylla, när det gäller att utnyttja dessa resurser under kris eller krig?

- För det första har vi ungefär 600 000 människor, påminner Nils Personne, Av dessa tar vi 90000 vid mobilisering. De andra 500 000 skall antingen verka i totalförsvaret eller utrymmas.

- Utöver de väldigt stora lagren tillverkar man i Göteborgsområdet mycket olika viktiga ting. Vi har varven, bensin- och oljelager och en omfattande elektroteknisk och kemisk industri som vi behöver utnyttja. Det finns stora lager livsmedel, driv- och smörjmedel. Göteborgsområdet skall skyddas särskilt. Här måste ske en omfattande verksamhet för att föra

undan dessa tillgångar till skyddade orter.

- Sedan har vi Göteborgs-områdets betydelse för importsjöfarten i ett beredskapsläge. Fantastiskt mycket gods hanteras här. Det är vanskligt att lägga om destinationer för fartygen till andra hamnar. Jag har också svårt att tänka mig att sjövägarna söder ut eller till östra Sverige förblir öppna, utan hela importsjöfarten måste tas om hand här.

- Den svängning som man gör när det gäller basering i fred av våra sjöstridskrafter till Sydostsverige, Öst- och Mellansverige kommer att inverka väldigt ofördelaktigt på vår beredskap att skydda importen, påpekar general Personne

På önskelistan

Militärbefälhavarens "önskelista" upptog tidigare bl a att moderna fartyg skulle utgångsgrupperas här, så att vi får en effektiv Väst kustflotta. Han ville också fortsätta att modernisera kustartilleriet med medel tunga batterier.

- Dessa önskemål står fortfarande högt på listan. Har man sjöstridskrafter grupperade i Västsverige och fiendligheter börjar i sydöstra eller södra delarna av Östersjön finns det ju möjligheter att gruppera om fartygen till Östersjön. Marinchefen delar den uppfattningen, men fredsekonomiska skäl tvingar tydligen de centrala myndigheterna att koncentrera resurserna inom Östersjö-området.

- Vi har en annorlunda syn på de luftoperativa möjligheterna över och utanför västkusten än försvarsstaben, berättar Nils Personne, Kvantiteten eget flyg blir i framtiden förskräckande ringa. Även möjligheterna att leda strid blir på sikt otillfredsställande!

Militärbefälhavaren betraktar planerna att beskära kustartilleriet på Västkusten med synnerligen oblida ögon.

De områden av Västkusten där vi har kustartilleri och där det har funnits i långa tider är mycket lämpliga för sådant försvar. Vi ser det som ytterligt ofördelaktigt att man faktiskt har tankar att skära ned dessa batterier.

- Vi vill behålla dem i nuvarande omfattning, vi vill modernisera dem och vi skulle helst se att de utökades eller i varje fall kompletterades med rörliga spärrbataljoner eller batterier, framhåller, general Personne,

Berättigad oro

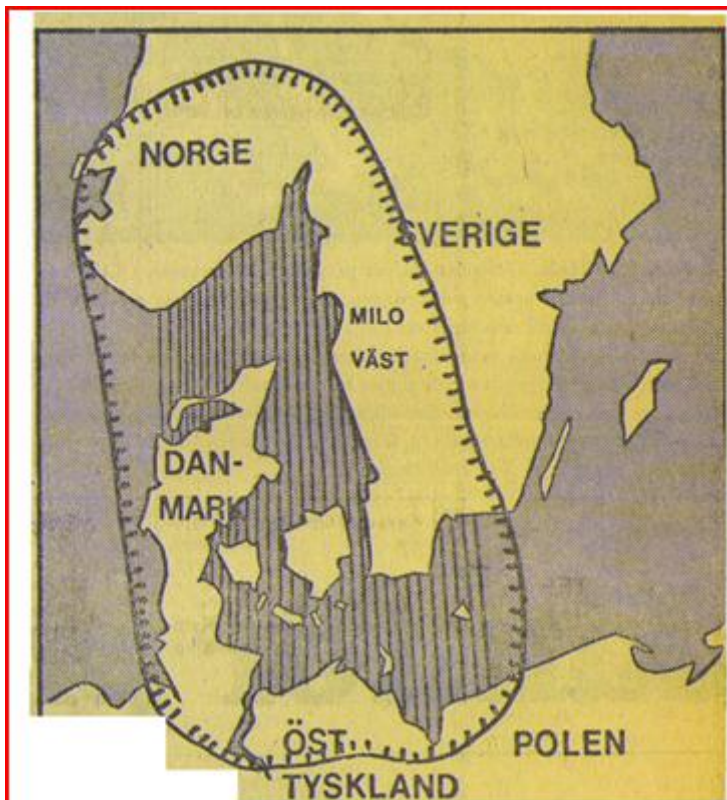
Försvarsområdeschefen i Göteborg och Bohuslän, tillika chef för kustartilleriförsvaret, har uttryckt oro för de följder som en nedläggning av KA 4 skulle få för kuppberedskap och mobilisering på Västkusten. Hur ser Du som operativt ansvarig på hans farhågor?

- De är fullt berättigade. Man kan lägga till vilken oerhörd roll dessa

förband spelar när det gäller att ta hand om den manliga ungdomen i det här tätbefolkade området. Värnpliktsproblemet är svårt. Egentligen tycker jag att vi borde öka vår åldersklasskapacitet i Göteborg i vårt militärområde.

- Dels får de värnpliktiga tjänstgöra närmare hemorten, dels måste deras försvarsvilja och vilja att göra insatser i fred bli mera motiverad om de säkert kan räkna med att bli krigsplacerade vid något förband avsett att försvara just det här området.

- Sedan hyser KA 4 sedan gammalt verksamhet av mer central karaktär - befälsskolor, sjukvårdsskola o s v. Regimentet har visat sig utomordentligt lämpat för sådan verksamhet. KA 4 bidrar också i hög grad till rekryteringen, betonar Nils Personne,

VÄSTTYSKLAND

Sjöoperativt vill man i västra militärområdesstaben vidga det strategiskt intressanta området kring Östersjöutloppen (Stora och Lilla Bält jämte Öresund) till att omfatta området ovan. Luftrummet ovanför har liksom landområde omkring stor betydelse för den som vill säkra utloppen

För dålig kraft

Militärbefälhavaren sammanfattar:

- Det förefaller mig ytterligt märkligt att man i en del av landet som Västsverige skulle reducera fredsorganisationen så kraftigt som man har antytt att man vill göra genom att ta bort KA 4, minska ned Örlogsbasen och flytta över deras resurser åt annat håll, Det kommer at sänka vår beredskap inom alla området än mera. Det ger inte den fredsorganisation som blir kvar möjlighet att föra ut krigsorganisationens effekt med den kraft som önskas.

Vårt land innehåller inte områden av primärt strategiskt intresse för stormaktsblocken. Kontrollen av sådana områden i vår närhet förutsätter inte nödvändigtvis kontroll av svenskt område. Däremot kan svenskt territorium beröras i samband med operationer som syftar till att nå kontroll över för stormaktsblocken viktiga områden på Nordkalotten, Skandinavians västkust, och vid Östersjöutloppen. För vårt vidkommande kan därvid främst norra och södra Sverige samt västkusten komma att beröras av sådana operationer. En angripare kan även tänkas eftersträva en utvidgad kontroll över vårt land, varvid Mellansverige, Gotland och andra delar kan komma att bli viktiga mål. Beroende på angriparens syften kan de militära operationerna medföra samtidiga angrepp mot vårt land i flera än en riktning.

Som tidigare militärbefälhavare i Övre Norrland är Nils Personne sällsynt väl skickad att bedöma de strategiska förhållandena i och kring Skandinavien. - Östersjöutloppen och Nordkalotten är i hög grad jämförbara områden, säger han och hänvisar till ovanstående passus i den senaste försvarspropositionen.

Lars Borgström